

Lærervejledning – #Bikestagram

Mål

De overordnede mål i forløbet ”#Bikestagram” er at forholde sig til egne og andre unges cykelvaner igennem et forløb, hvor eleverne stifter bekendtskab med dokumentargenren og lærer at fremstille en visuel fortolkning af egne cykelvaner med inspiration fra Fluen-på-væggen-filmens budskaber.

Eleverne lærer at vurdere og perspektivere værdier og værdiforestillinger i andres udsagn via billederne og de unges udsagn i Fluen-på-væggen-filmen ”Backseat Generation?”. Arbejdet med filmen giver eleverne mulighed for at vurdere, konkretisere og eksemplificere den konkrete problematik, at et stigende antal unge mennesker ikke længere cykler. Filmen skaber mulighed for identifikation, indlevelse og derigennem et større engagement hos eleverne, som netop møder en film, der uden at løfte en moraliserende pegefinger, kan give dem en nuanceret plads til at arbejde med egne holdninger og vaner gennem visuel fortolkning.

Eleverne vil dermed blive udstyret med et fælles begrebsapparat i genrelæren om dokumentarfilmgenren, Fluen-på-væggen, samt om værdiforestillinger i andres udsagn og anvendelsen af appelformer - et arbejde, som skaber fælles referenceramme i det videre danskarbejde hen over skoleåret.

Eleverne lærer at arbejde med ”Bikestagram”, som er en hybrid af koblingen mellem det at have holdninger til at cykle, være cyklist og være bevidst om egne vaner i kombination med de unges udsagn i Fluen-på-væggen-filmen og med en visuel fremstillingsform, som kendes fra en Book Bento. Her sættes romanen – nu cyklen, vanerne og egne samt filmens formidlede holdninger til det at være ung og cyklist - i centrum, og eleven fremstiller en visuel fortolkning, som skal sætte fokus på holdninger, modsætningsforhold, tanker og følelser i et instagram-format. Formatet kender de unge særdeles godt igennem egne opslag via instagram.

Fordybelsen i dokumentargenren, Fluen-på-væggen-filmen ”Backseat Generation?”, læren om appelformerne, fremstilling af et ”Bikestagram” med visuel fortolkning af værdiforestillinger med tydelig anvendelse af de tre appelformer, giver eleverne indblik i og mulighed for som afsender af et budskab at kunne appellere bredt via de visuelle fremstillinger.

Eleverne kan afslutningsvis være med til at få andre unge til at blive mere bevidste om egne valg i forhold til at være cyklist i lokalområdet ved at bearbejde materialet og lave det til en udstilling. Klassen forsyner deres ”Bikestagram” med korte mundtlige fortællinger, der giver indblik i, hvorfor de har valgt de forskellige elementer til deres Bikestagram, og hvad deres betydning er. I deres mundtlige fremstilling giver de modtageren indblik i deres holdninger, tanker og følelser bag billedet. Fortællingerne optages, og eleverne omdanner dem til QR-koder, som monteres på deres Bikestagram.

Udstillingen kan laves flere steder i lokalområdet. Den kan være i busskure, på togstationen, i ungdomsklubben, på biblioteket, på skolen, i skolebladet, på skolens Instagram eller Facebook osv. ... steder, hvor målgruppen - unge mennesker - færdes.

Danskfaglige mål i forløbet ”#Bikestagram”

Fremstilling

Præsentation og evaluering

- Eleven kan layoute tekster, så det fremmer kommunikationen.
- Eleven har viden om formidlingsformer.

Fortolkning

Oplevelse og indlevelse

- Eleven kan formulere egne oplevelser og sansninger i æstetisk sprog.
- Eleven har viden om æstetisk sprogbrug

Fortolkning

- Eleven kan fortolke egne og andres fremstillinger af identitet i tekster
- Eleven har viden om identitetsfremstillinger

Perspektivering

- Eleven kan sætte teksten i relation til akutte problemstillinger
- Eleven har viden om metoder til at sætte tekster i relation til aktuelle problemstillinger

Kommunikation

Dialog

- Eleven kan argumentere og informere
- Eleven har viden om argumentations- og informationsformer

Sproglig bevidsthed

- Eleven kan iagttage udtryk for holdninger i sprog
- Eleven har viden om sproglig modalitet

- Eleven kan iagttage, hvordan vi danner forestillinger om verden med ord og sprog
- Eleven har viden om nuancer i sproget og sprogets virkning

Tegn på læring i forløbet ”#Bikestagram”

Under forløbet

- Eleven deltager aktivt i klassens og gruppens diskussioner og samtaler
- Eleven underbygger sine holdninger, meninger, følelser og tanker visuelt i et ”Bikestagram”
- Eleven taler i et fagligt perspektiv
- Eleven frembringer både fordele og ulemper ved den konkrete problemstilling at unge cykler mindre og mindre

Efter forløbet

- Eleverne reflekterer over deres arbejdsproces og deres ”Bikestagram” med tilhørende udstilling i en 4F-evaluering og/eller Fremtidspostkort.

Forløbet ”#Bikestagram”

Forløbet er estimeret til at vare ca. 12 undervisningslektioner.

Slide 1 – 3 (1 lektion)

Præsenter forløbet ”#Bikestagram”, og giv eleverne et overblik.

Tal om, hvad eleverne tænker om resultatet af undersøgelsen på slide 3. Hvad er mon årsagen til dette resultat? Giv eleverne lidt tid til at tænke-skrive først, så alle har input til samtalen. Lad eleverne samtale og finde mulige årsager.

Slide 4 – 6 + Backseat Generation? (Fluen-på-væggen-film) (2 lektioner)

Inden skiftet til slide 4 afdækkes, hvad eleverne ved om genren ”dokumentar”.

Læs i fællesskab slide 4, og bliv klogere på genretrækkene. Læs i fællesskab om, hvilke virkemidler en dokumentar kan gøre brug af.

Præsenter aktørerne i filmen.

Se filmen sammen i klassen. Eleverne noterer undervejs, hvilke genretræk og virkemidler, de kan registrere. Det kan være nødvendigt at se filmen to gange.

Tal om, hvilke genretræk og virkemidler ”Backseat Generation?” gør brug af. Eleverne dokumenterer eksempler i Fluen-på-væggen-film.

Slide 7 (1 lektion)

Læreren placerer nu eleverne i faste grupper, som de skal arbejde i flere gange i forløbet. Til det senere arbejde er det en fordel, at de placeres på en måde, så der er forskellige ”cykel-typer” i hver gruppe.

Eleverne skal nu i grupperne se filmen igen og lave et mindmap, hvor de tydeligt redegør for de unges forhold til og meninger om at cykle. Mindmappet kan laves elektronisk og deles blandt gruppemedlemmerne eller skrives på papir og kopieres. Alle har senere brug for deres eget eksemplar. Der ligger en skabelon klar til download på alleboerncykler.dk.

Afrund med at tale sammen i klassen, hvor I besvarer spørgsmålene på slide 7.

Slide 8 (2 lektioner)

Det handler nu om appelformerne, hvor I med fordel kan se filmen ”Retorik og argumentation: Appelformer – etos, logos og patos” [her](#). Varighed 12 min. og 48 sek.

Læs efterfølgende slide 8, og find eksempler i "Backseat Generation?" på brugen af appellformer i de unges udsagn og i billederne. Brug mindmappet fra slide 7 til at danne jer overblik over udsagnene. Det kan være en fordel at lave et nyt mindmap, hvor grupperne vælger nogle eksempler på etos, logos og patos. Der ligger en skabelon klar til download på alleboerncykler.dk.

Eleverne arbejder i grupperne og finder eksempler, som de fremlægger i plenum.

Slide 9 (1 lektion)

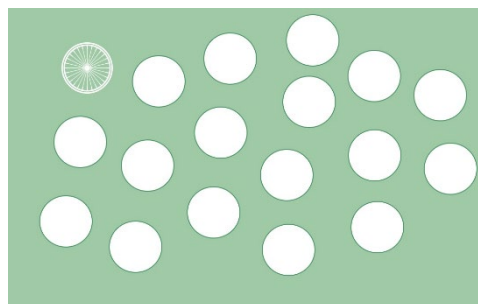
Eleverne skal nu lave et associationsforsøg.

Det er et kendt forsøg, som har været brugt helt tilbage fra 1950'erne. Forsøget skal give et indblik i, hvor kreativ den enkelte elev er. Eleverne skal på elevarket "Associationsforsøg" få boblerne til at blive til "noget". Det kunne være et cykeldæk, et rat, et ur, en pille, en appelsin, en fodbold osv. – alt sammen noget, som kan rummes i cirklen.

Print arket "Associationsforsøg" til klassen fra alleboerncykler.dk.

Forsøget er individuelt, og eleverne må ikke tale sammen undervejs. De skal udfylde så mange cirkler som muligt. Selve forsøget med at få boblerne til at blive til "noget" anbefales at vare ca. 20 minutter, men man bestemmer selvfølgelig selv, hvad den enkelte klasse kan klare.

Efter endt aktivitet samles op med en kort fremlæggelse af elevernes ark. Hvad har de tegnet? Hvem har tegnet flest? Hvad var de sjoveste idéer?

Der evalueres også mundtligt på, hvad de har fået ud af at arbejde med opgaven.

Eleverne skal bruge forsøget til to ting. Først og fremmest skal forsøget bruges til at visualisere, hvor kreativ den enkelte elev er. Ligeledes skal forsøget bruges til at træne det at associere ud fra én ting, nemlig en cirkel, som i dette tilfælde.

Slide 11 – 13 (3 lektioner)

Kopier arket "Associations-mindmap", der ligger på alleboerncykler.dk. Her skal de i kopiarket "Associations-mindmap" sætte sig selv som ung cyklist i centrum og associere sig frem til en række ord, som er beskrivende for deres forhold til det at være ung og cyklist.

Dette er forarbejdet til at lave deres individuelle Bikestagram. På slide 11 informeres eleverne om, hvad et Bikestagram er, nemlig en hybrid mellem allerede kendte elementer. De skal også løse opgaven med at erstatte ordene i "Associations-mindmap" med konkrete rekvisitter.

Hvad er et #Bikestagram?

Et Bikestagram består af et kvadratisk underlag, et logobillede (#Bikestagram) og en række konkrete ting, som repræsenterer elevernes associationer,

tanker, følelser og holdninger. Når alt ifølge elevens mening ligger rigtigt på underlaget, tager de et (kvadratisk) foto af deres arbejde. Dette foto laves som et kvadratisk opslag evt. på papir/karton med tilhørende QR-kode. Meningen er, at det skal ligne et kvadratisk Instagram-opslag. Bag QR-koden kan modtageren lytte til elevernes anonyme, individuelle, mundtlige præsentation af deres Bikestagram.

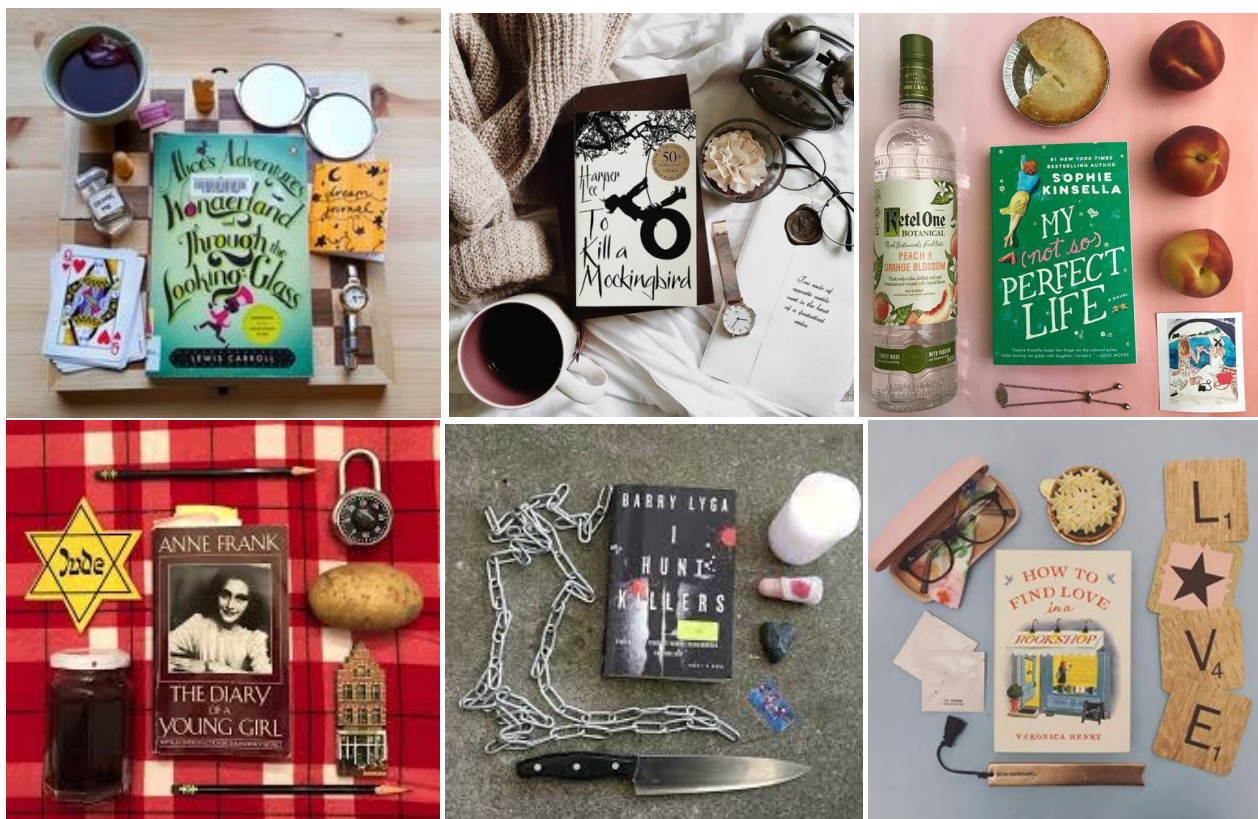
I et Bikestagram gælder det om at være kreativ og iscenesætte sine associationer på baggrund af arbejdet med "Backseat Generation?" og egne holdninger i en kvadratisk form, som de kender det fra Instagram.

Til deres Bikestagram iscenesætter de i første omgang deres associationer, tanker, følelser og holdninger med ord (Associations-mindmap). Bagefter skal de forsøge at udvælge nogle konkrete ting, som kan repræsentere ordene på en måde, der skaber en personlig, æstetisk og visuel fortælling.

Det er vigtigt at investere kræfter i at arbejde med deres egne associationer, så deres Bikestagram bliver så kreative og spændende som muligt. I arbejdet og samtalen om, hvordan de løser opgaven, kan det være godt i fællesskab at prøve at udtænke nogle konkrete rekvisitter, som kan repræsentere en association. Tal også om, hvordan de igennem deres valg af rekvisitter og måden de arrangerer dem på, kan appellere til både fornuft, følelser og troværdighed (logos, patos og etos).

For at kunne spore eleverne ind på, hvad det konkret er, de skal gøre, kan det være en god idé at hente billeder af Book Bentos på nettet. Hvis du ikke kender denne analyse- og fortolkningsform, er det kort sagt en visuel analyse og fortolkning samt personlig oplevelse af en læst roman. Romanen ligger i midten, og eleven placerer og disponerer de konkrete elementer rundt om bogen. Hver konkret ting rummer en fortælling om bogen, som eleven gerne vil fremhæve. Dette kunne være holdninger til bogen, identifikation, temaer, associationer, modsætninger, klimaks, konflikter, løsninger mv.

Her er et par eksempler på Book Bentos:

Nu skal eleven gøre det samme, men i dette tilfælde er de selv bogen i midten! De skal se sig selv udefra og sætte ord på, hvad de selv er for en ung cyklist. Hvilken historie kan de fortælle om sig selv? Hvad er deres holdninger, meninger og fortællinger om det at cykle? Hvor og hvornår bruger de cyklen? Hvilke konflikter har de med sig selv i forhold til at cykle? Hvad repræsenterer cyklen for dem og for samfundet? Osv. Eleverne noterer efterfølgende også på deres "Associations-mindmap", hvilke konkrete ting der skal erstatte ordene i det fysiske #Bikestagram.

Konkrete ideer

Eleverne skal nu fysisk lægge deres #Bikestagram op.

Hvordan kan arbejdet gribes an?

Eleven vælger et underlag, som giver den rette stemning i forhold til elevens holdning til at cykle. Det kan også repræsentere, hvor eller på hvilken måde eleven cykler. Der kan f.eks. vælges asfalt som underlag, hvis man er "bycyklist", skovbund, hvis man er til MTB, og græs og blomster, hvis eleven tænker på, at det gør noget godt for naturen, at de cykler. Det kan også fx være todelt sort/hvid, hvis man har meget delte meninger om at cykle, eller det kan være underlag som tæpper eller betræk, som har særlige mønstre eller farver, der symboliserer noget, eleven gerne vil udtrykke.

På underlaget lægges nu logoet #Bikestagram. Eleven tager stilling til, hvilke førstehåndsindtryk andre skal have af billedet. Skal det være roligt? Skal det være fuldt af energi? Symmetri giver fx indtryk af, at det er roligt og harmonisk. Lægges rekvisitterne mere tilfældigt/rodet op, kommer billedet til at fremstå mere komplekst og med energi.

Generer sammen med eleverne nogle idéer til, hvordan man kan vise forskellige følelser, tanker og holdninger. Hvis nu en elev hader at cykle i regnvej, kunne man lægge en sort regnfrakke med nogle stænk vand på, som en del af billedet. Cykler eleven for at skåne miljøet, kan man lægge en legetøjsbil med en hammer oven på eller måske hente nogle blomster/planter i naturen med rod og jord, så de er i live. Elsker man at cykle, kan det være plastikhjertet fra biologilokalet, som samtidig vil fortælle, at det er sundt at cykle. Cykler man for at tabe sig, kan man lægge en pakke margarine på. Synes eleven, at håret bliver ødelagt af cykelhjelm, kan de placere en hjelm og en dåse voks på underlaget osv. Alt, der kan forklares, er gangbart, så længe det er konkrete rekvisitter. Brug også gerne dukker, Lego-figurer, Lego-vejbaner mv.

Eleverne skal nu tage billedet, så snart det er lagt op, som de ønsker det.

Eleven øver nu en mundtlig fremstilling, hvor de forklarer, hvordan de ser sig selv som ung cyklist. På slide 13 kan eleven se, hvilken tekst de skal begynde og slutte med. Meningen er, at de skal ende med at montere en QR-kode på deres Bikestagram, som rummer deres fortælling. Det skal være en kort fortælling på mellem 1½ og 2 minutter.

Hvis læreren/eleverne scanner QR-koden på slide 13, kommer de til en vejledning i, hvordan man laver QR-koden til montering på elevens #Bikestagram.

Eleven kan optage lyd på mobilen via lydoptager, via en diktafon eller alternativt på computeren, hvor flere programmer kan vælges. Hvis skolen har adgang til Skoletube kan både Wevideo og Soundation bruges. Der findes vejledninger til begge programmer på nettet. [Skoletube Wevideo](#). [Skoletube Soundation](#).

Eleven skal være opmærksom på lyd kvaliteten – og styrken i optagelsen. Der kan også eksperimenteres med at sætte baggrundsmusik på. Vær opmærksom på, at det skal være musik uden copyright, hvis arbejdet offentliggøres.

Slide 14 (1 lektion)

Eleverne skal nu bytte Bigestagrams med en anden gruppe. De skal derefter vurdere deres visuelle udtryk samt deres mundtlige fremstillinger ud fra de faglige krav til opgaven. Eleverne må gerne give konstruktive løsningsforslag til det, der kunne være gjort anderledes.

De skal vurdere responsgruppens Bigestagrams. Her er kravene formuleret til eleverne:

1. *Se på gruppens Bigestagrams ét for ét. Hvad skal de umiddelbart have ros for, og hvad er knap så godt? Giv gerne gode råd til, hvordan det kan forbedres.*
2. *Formuler i fællesskab, hvad I som modtagere af disse Bigestagrams vurderer, de hver især har ville formidle med deres visuelle udtryk og perspektivering.*
3. *Lyt efterfølgende til teksten bag QR-koden. Er I kommet frem til de samme budskaber? Hvad er dermed lykket/ikke lykket i kommunikationen?*
4. *Er der særlige kommentarer til gruppemedlemmernes Bigestagrams, som I ønsker at viderebringe?*

Lav et skriftligt dokument til jeres responsgruppe med svar og kommentarer til punkt 1 – 4.

Overlever jeres respons mundtligt, og giv gruppen den skrevne respons.

Efter den mundtlige overlevering grupperne imellem skal der bruges tid på at montere udstillingen det valgte sted.

Slide 15 (1 lektion)

Evaluering

De følgende evalueringsformer og -forslag tilpasses den enkelte klasse, hvorved læreren kan vælge begge eller imellem de to forskellige evalueringsforslag.

- **4F-evaluering.** Individuel evaluering med målet at afdække den enkeltes udbytte af forløbet med tilhørende målsætning for fremtiden.
- **Fremtidspostkort (individuel evaluering)** På evalueringsarket "Fremtidspostkortet" er fortrykt nogle spørgsmål, som eleven skal forholde sig til og besvare. Forestil dig, at du er 5 år ude i fremtiden. Du skal skrive et postkort til en ven/veninde om en helt almindelig dag i dit liv, hvor cyklen eller manglen på samme fylder i fortællingen. Hvordan forholder du dig til at bruge cyklen i hverdagen? Hvad sker der denne dag? Hvad er dine tanker om at cykle, og hvorfor gør du det/det ikke?

Forfatter: Anne Hindkjær, Udeskolelærer